

STRUČNI SKUP
KAMPANJA ZA ZDRAVA MJESTA RADA
SIGURAN I ZDRAV RAD U DIGITALNO DOBA

Zagreb, 28. travnja 2025.

PSIHOSOCIJALNI ASPEKTI RADA U DIGITALNO DOBA

Digitalna tehnologija pruža **veće mogućnosti** za radnike i poslodavce na mnogim radnim mjestima i u svim sektorima, no isto tako predstavlja **veće izazove i rizike** u pogledu sigurnosti i zdravlja.

Važno je ne usredotočiti se samo na tehnologiju, već **staviti ljude u fokus**.

Kampanja za zdrava mjesta rada za razdoblje 2023.–2025.

Vodič kroz kampanju

PRILIKE I RIZICI DIGITALIZACIJE

PRILIKE

Automatizacija opasnih, ponavljajućih i fizički zahtjevnih zadataka.

AI i robotika smanjuju izloženost rizicima.

Tehnologije podrške (npr. egzoskeleti) olakšavaju rad osobama s invaliditetom i onima u nepovoljnom položaju.

Praćenje podataka u stvarnom vremenu omogućuje brže reakcije na rizike.

Fleksibilan rad od kuće poboljšava ravnotežu privatnog i poslovnog života.

Manja izloženost nasilju i uznemiravanju kod rada na daljinu (npr. 4,4 % vs. 7,3 %).

Digitalne tehnologije koriste se za mjerenje buke, kemikalija, vitalnih znakova i dr.

RIZICI

Digitalno nadgledanje, gubitak autonomije i porast radnog pritiska.

Algoritamsko upravljanje zamjenjuje rukovoditelje, često bez transparentnosti.

Gubitak kontrole i vještina, usitnjeni poslovi.

Izolacija, slabija socijalna podrška.

Pogrešne odluke temeljene na netočnim podacima.

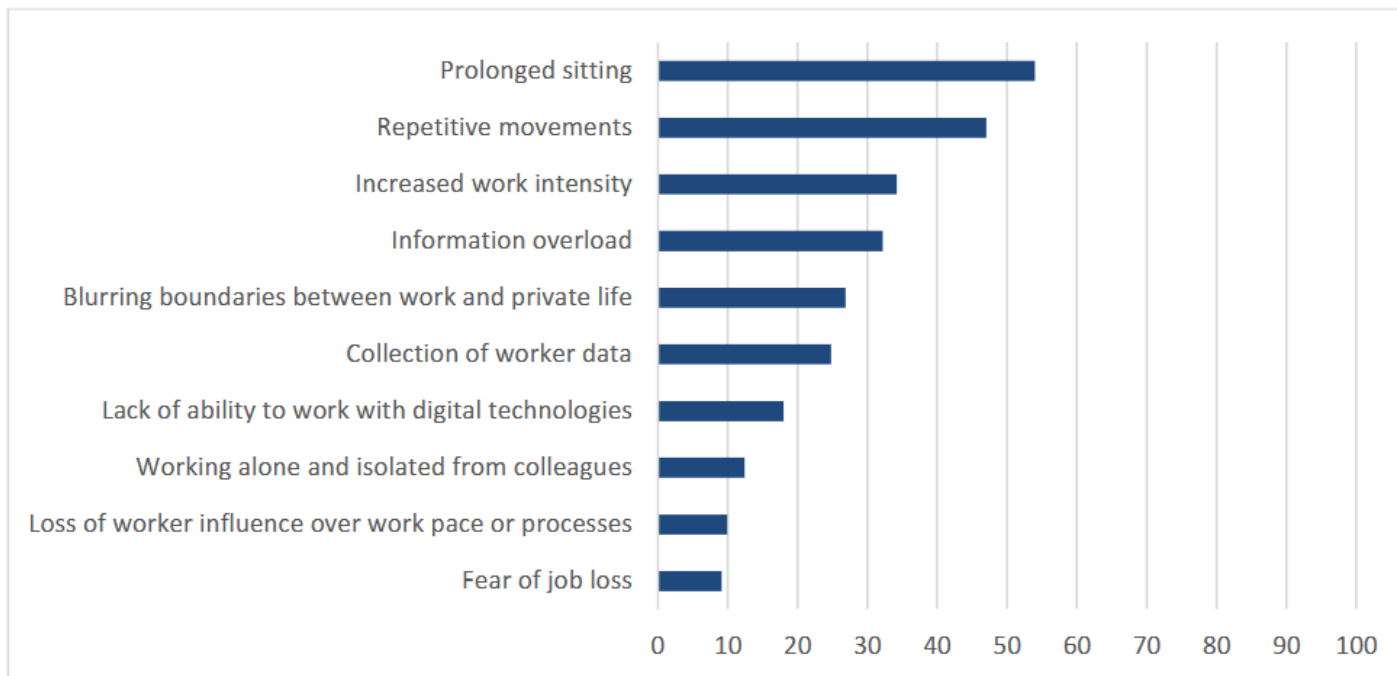
Sustavi nagrađivanja/kazni pojačavaju stres.

Zamagljene granice između privatnog i poslovnog vremena.

Nejasna odgovornost za zaštitu na radu u digitalnom okruženju.

RIZICI POVEZANI S DIGITALIZACIJOM (ESENER, 2024.)

Figure 9. Risk factors linked to the use of digital technologies at work (% establishments, EU-27), 2024.

Base: establishments in the EU-27 reporting the use of at least one digital technology, ESENER 2024.

- Osim mišićno-koštanih rizika, navodi se povećani intenzitet rada (34%), preopterećenost informacijama (32%) i narušavanje granica između posla i privatnog života (27%).

PSIHOSOCIJALNI RIZICI POVEZANI S DIGITALIZACIJOM

Preopterećenost informacijama i digitalni stres

Stalna povezanost, višak e-mailova, poruka i alata može dovesti do osjećaja preopterećenosti, smanjene koncentracije i iscrpljenosti. Radnici imaju poteškoće u odvajanju posla od privatnog života, što otežava oporavak nakon radnog vremena.

Zamagljene granice između posla i privatnog života

Rad na daljinu i fleksibilno radno vrijeme često rezultiraju produženim radnim satima i osjećajem stalne dostupnosti. Rizik od **digitalnog "burnouta"** povećava se kada nema jasnih granica i prava na isključenje.

Nedostatak autonomije i osjećaj stalne kontrole

Automatizirani sustavi i alati za praćenje rada (npr. softveri koji bilježe tipkanje, kretanje mišem i sl.) mogu izazvati osjećaj nepovjerenja i narušiti privatnost radnika.

Izolacija i manjak socijalne interakcije

Digitalni rad (posebno rad na daljinu) smanjuje prilike za neformalnu komunikaciju i podršku među kolegama. To može dovesti do osjećaja usamljenosti, izoliranosti i manjka timske kohezije.

Brza promjena tehnologija i pritisak za stalnim učenjem

Digitalizacija zahtijeva stalno prilagođavanje novim alatima i vještinama, što može izazvati anksioznost i nesigurnost, osobito kod starijih radnika ili onih s manje digitalnih kompetencija.

Nejednakost

Radnici s ograničenim pristupom tehnologiji ili slabijim digitalnim vještinama mogu biti isključeni iz određenih poslova ili prilika za razvoj.

Nesigurnost posla i strah od zamjene

Automatizacija i umjetna inteligencija mogu izazvati strah od gubitka posla, posebno među radnicima s nižim kvalifikacijama, što negativno utječe na mentalno zdravlje.

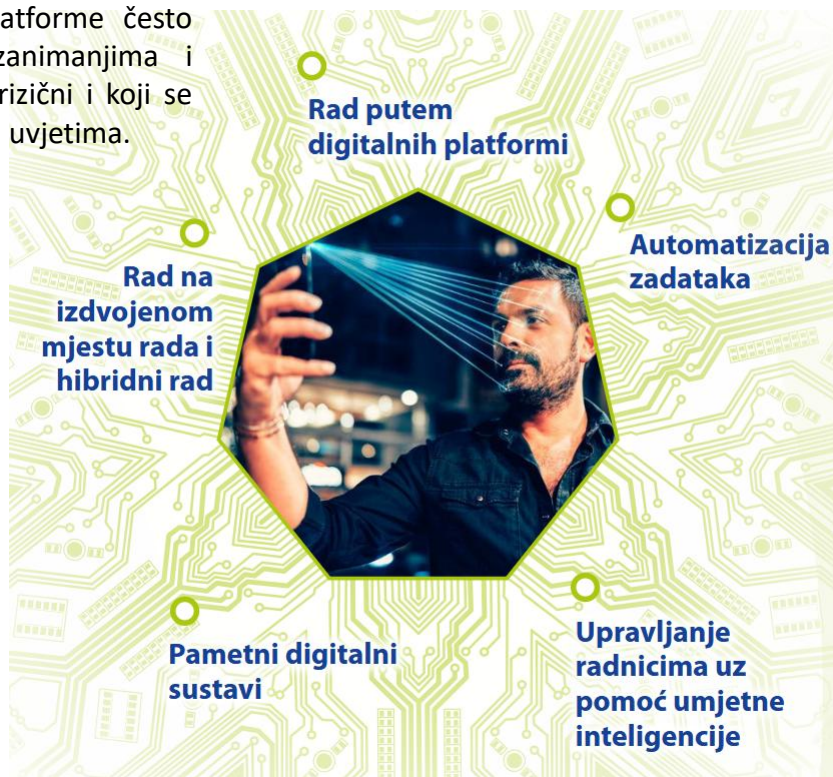
MOGUĆNOSTI

- autonomija radnika
- fleksibilno radno vrijeme
- poboljšani pristup tržištu rada

RIZICI

- profesionalna izolacija
- dugo/neredovito radno vrijeme
- algoritamsko upravljanje
- digitalno praćenje/nadzor
- ograničeni propisi o sigurnosti i zdravlju na radu

Rad putem digitalne platforme često obuhvaća poslove u zanimanjima i sektorima koji su visokorizični i koji se povezuju s lošijim radnim uvjetima.

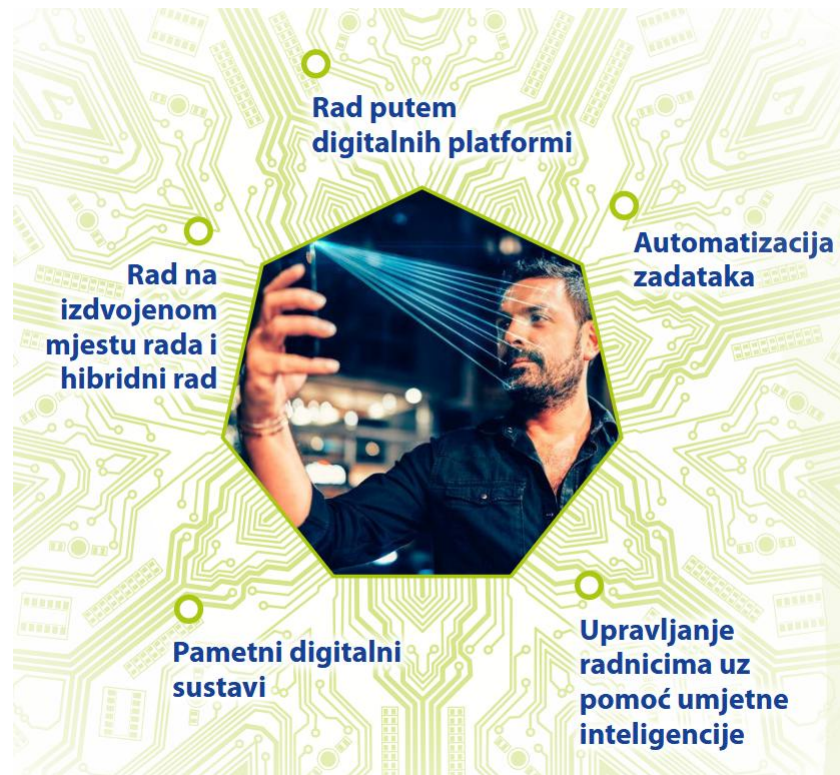

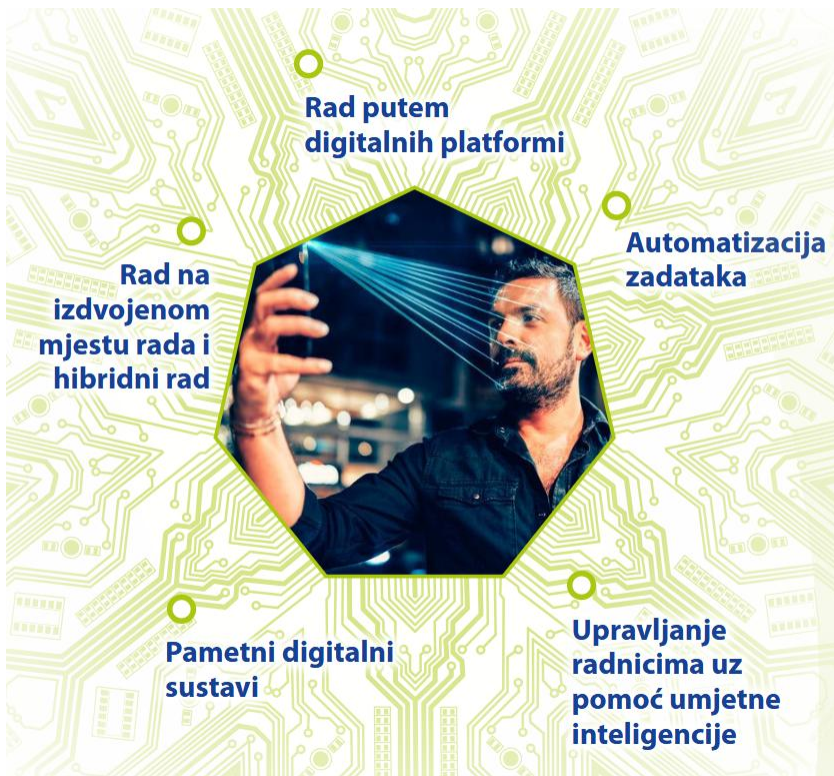
MOGUĆNOSTI

- veća autonomija i fleksibilnost
- bolja ravnoteža privatnog i poslovnog života
- veća motivacija i produktivnost
- kraće vrijeme putovanja na posao i s posla
- zaštita od visokorizičnih okruženja

RIZICI

- izolacija i usamljeni rad
- intenziviranje rada
- dugo/neredovito radno vrijeme
- sukobi između privatnog i poslovnog života
- neodgovarajuća oprema

MOGUĆNOSTI

- automatizacija visokorizičnih ili repetitivnih radnih zadataka
- više vremena za učenje/kreativnost radnika
- smanjena izloženost opasnim okruženjima

RIZICI

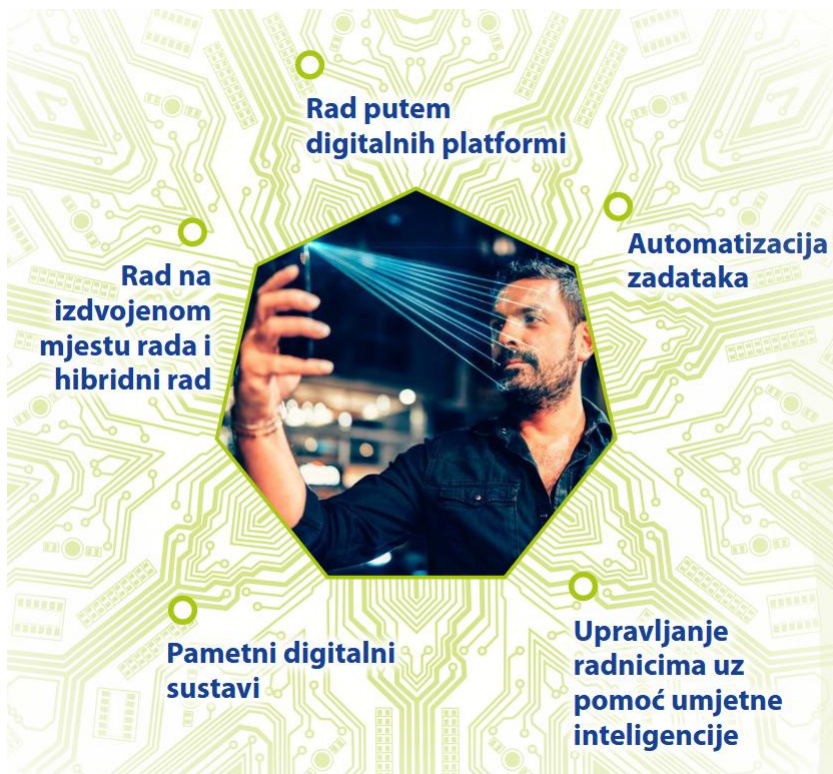
- gubitak svijesti o ljudskoj situaciji
- pretjerano oslanjanje
- mogući gubitak specifičnih vještina radnika

MOGUĆNOSTI

- automatizirano raspoređivanje i dodjela zadataka
- optimizirana organizacija rada
- informacije za utvrđivanje problema povezanih sa sigurnošću i zdravljem na radu

RIZICI

- smanjena autonomija i kontrola radnika
- veći pritisak da se radi brže
- narušavanje privatnosti

MOGUĆNOSTI

- spriječiti i smanjiti štetu za radnike
- bolja usklađenost sa sigurnošću i zdravljem na radu
- informirano donošenje odluka
- učinkovita provedba
- više mogućnosti za osposobljavanje u virtualnom okruženju

RIZICI

- netočnost podataka ili pogrešno tumačenje
- pretjerano oslanjanje na tehnologiju
- gubitak kontrole nad radnim zadacima

HVALA NA PAŽNJI!

© IStockphoto / ismagilov